

Andrzej Krzyszowski, Wiktor Kudra, Stanisław Barbacki

Święty Wojciech, st. 10a, gm.
Międzyrzecz, woj. gorzowskie, AZP
51-15/28

Informator Archeologiczny : badania 29, 46-47

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sienno, st. 4
gm. Ośno Lubuskie,
woj. gorzowskie
AZP 50-07/6

Wojewódzki Konserwator Zabytków
 w Gorzowie Wlkp.

Badania prowadził Czesław Francke z zespołem. Badania sondażowe na trasie gazociągu. Osada łużycka.

*Literatura: *Archeologiczne badania...*, s. 43-45.

Strzelin, st. 19, gm. loco, woj. wrocławskie — patrz: neolit

Święty Wojciech, st. 10
gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie
AZP 51-14/28

Wojewódzki Konserwator Zabytków
 w Gorzowie Wlkp.

Badania prowadził Wojciech Dzieduszycki. Badania wykopaliskowe. Osada, cmentarzysko, miejsce praktyk ofiarnych kultury łużyckiej, osada kultury trzcinieckiej, ślady osadnictwa paleolitycznego, późnośredniowiecznego, nowożytnego.

*Literatura: *Archeologiczne badania...*, s. 242-271.

Święty Wojciech, st. 10a
gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie
AZP 51-15/28

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
 Ośrodek Naukowo-Konserwatorski
 Pracownia Archeologiczna w Poznaniu

Badania prowadził mgr Andrzej Krzyszowski (autor sprawozdania) przy współpracy dokumentalistów Wiktora Kudry i Stanisława Barbackiego. Finansowane przez EuRoPol Gaz SA w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Punkt osadniczy z okresu neolitu?, cmentarzysko ludności kultury łużyckiej z V okresu epoki brązu, osada grupy gubińskiej z młodszego okresu przedrzymskiego.

Badania wykopaliskowe na znanym z wcześniejszych badań AZP stanowisku miały charakter ratowniczy (budowa gazociągu tranzytowego z Rosji do Europy Zachodniej). Założono wykop 205 x 13 m, a więc eksploracją archeologiczną objęto 2695 m² powierzchni. W części wykopu na odcinku 35 m stwierdzono odmienność kulturową w stosunku do części pozostałej, i oznaczono ją numerem 10a.

Według wstępnej analizy materiału zabytkowego odkrytego na obszarze st. 10a o powierzchni 455 m², na który składają się: 32 obiekty nieruchome, 4583 fragm. ceramiki, 23 przedmioty krzemienne, 22 pakiety przepalonych kości ludzkich, 23 bryłki żużla, 7 przedmiotów z brązu — w zakresie funkcji i chronologii wyróżniono następujące jednostki kulturowe:

1. Punkt osadniczy z okresu neolitu? — wyodrębniony na podstawie dwóch obiektów nieruchomych (jama i dołek postłupowy) i większości odkrytych przedmiotów krzemiennych.
2. Cmentarzysko ludności kultury łużyckiej — reprezentowane przez 20 obiektów

grobowych, 3794 fragm. ceramiki, w tym kilka całych naczyń (te ostatnie wyłącznie o charakterze przystawek), 7 przedmiotów z brązu (5 stopionych paciorków, główka szpili, przedmiot nieokreślony) oraz 22 pakiety przepalonych kości ludzkich. Funkcjonalnie materiał określono jako ciałopalne cmentarzysko, którego obrządek pogrzebowy odzwierciedla dwojaki charakter grobów: jamowe, bezpopielnicowe i w większości z resztkami stosu (15) oraz również jamowe, lecz popielnicowe, z popielnicą nakrytą misą, z kilkoma naczyniami-przystawkami (często odwróconymi do góry dnem) i z resztkami stosu (5). W kilku przypadkach zaobserwowano w jamie grobowej kilka otoczek kamiennych, niewątpliwie pełniących rolę obstawy. Na podstawie cech obrządku pogrzebowego, cech morfologicznych ceramiki i ornamentyki naczyń można datować całość materiału na V okres epoki brązu.

3. Osada grupy gubińskiej z młodszego okresu przedrzymskiego — zakwalifikowano tu 10 obiektów nieruchomych: 5 jam, 4 paleniska i ziemiankę, a także 789 fragm. ceramiki. Być może z tym horyzontem kulturowym należy łączyć także zarejestrowane bryłki żuźla. Oprócz dystyngtywnych cech ceramiki (form, wygładzania przy wylewie, listw plastycznych, zgrubiania i karbowania wylewów) elementem pomocnym w datowaniu tego materiału jest stwierdzone tutaj w jednym przypadku następstwo stratyfikacyjne z grobem kultury łużyckiej (zniszczonym wtórnie przez ziemiankę grupy gubińskiej).

Cmentarzysko kultury łużyckiej na osi gazociągu nie zostało całkowicie odsłonięte z uwagi na fakt, że dalsza jego część jest tymczasowo niedostępna z powodu występowania strefy leśnej.

Dokumentacja i materiały do chwili całkowitego opracowania będą przechowywane w Ośrodku Naukowo-Konserwatorskim PP PKZ w Poznaniu.

Tarnowiec, st. 1, gm. Tarnów, woj. tarnowskie — patrz: młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich

Truskolasy, st. 8
gm. Wręczyca Wielka, woj. czę-
stochowskie
AZP 85-45/—

Uniwersytet Wrocławski
Usługi Archeologiczno-Konserwator-
skie Częstochowa

Badania ratowniczo-interwencyjne prowadziła mgr Iwona Młodkowska-Przepiórowska wraz z Kołem Naukowym Studentów Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego (T. Dąbrowska, M. Lenarcik, M. Opałińska, P. Paruzel, L. Pawlik, W. Witkowska, B. Włodarczyk). Finansowane przez Koło Naukowe Studentów Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego. Cmentarzysko kultury łużyckiej.

Stanowisko zlokalizowane na cyplu nad małym ciekim — prawym dopływem Pankówki, ok. 400 m na południe od miejscowości Truskolasy, w znacznym stopniu zniszczone jest eksploatacją piasku i dzikim wysypiskiem śmieci. Badaniami objęto niewyeksplloatowaną część wybieżyska piasku, odkrywając 2 obiekty grobowe.

Grób 1 — jama o kolistym obrysie, średnicy ok. 0,5 m (spąg jamy 0,6 m od powierzchni gruntu), bez obstawy. W jamie popielnica dwustożkowa (na naczyniu ślady dwóch symetrycznie rozmieszczonych uch), w niej znaleziono kółko brązowe, zawieszkę brązową z kółkiem, guziczek brązowy oraz miniaturowe naczynko dwustożkowe z dwoma uchami, naśladujące formę popielnicy. Grób pozbawiony przystawek.

Grób 2 — jama o owalnym zarysie 0,65 x 0,55 m (spąg jamy 0,77 m od powierzchni gruntu), bez obstawy. W jamie popielnica stożkowa z cylindryczną szyjką, w niej fragm. kilkuzwojowej zawieszki z drutu brązowego, brązowy guziczek i kółko z taśmy brązowej. Przystawek brak.

Założono również 2 wykopy sondażowe w zniszczonych częściach cmentarzyska, nie natrafiając jednak na obiekty grobowe. Ze zniszczonej części stanowiska uzyskano: półku-